

CO7

Kemmelwaar: de rode reuzen

De Kemmelberg, met zijn steile hellingen en strategische ligging, was 2500 jaar geleden een bolwerk van de Keltische elite. Systematische archeologische opgravingen sinds de jaren 1960 onthullen sporen van deze bloeiende gemeenschap. De vondsten op de Kemmelberg geven ons een fascinerend inzicht in de economische en culturele connecties van de Kelten, en verbinden ons met een rijk verleden dat nog steeds bewondering oproept. Een van de meest bijzondere ontdekkingen op de Kemmelberg is het mysterieuze aardewerk "Kemmelwaar".

DE KEMMELBERG: EEN STRATEGISCHE PLEK

Zo'n 2500 jaar geleden torende de Kemmelberg al boven het Vlaamse landschap uit. De heuvel was toen niet alleen een herkenningspunt, maar ook het kloppende hart van een machtige Keltische gemeenschap. Hier bouwden de Kelten een **heuvelfort**, een versterkte nederzetting waar de elite handel dreef, recht sprak en haar invloed over de regio uitstreekte. De ligging was strategisch gekozen: de steile hellingen boden bescherming, en vanaf de top had men een wijds uitzicht over het landschap. Dit was niet zomaar een dorp, maar een centrum van macht en handel waar goederen en ideeën in beweging waren. De Keltische adel organiseerde handel in waardevolle goederen zoals ijzer en zout (een uiterst kostbaar product in die tijd) en regelde het gebruik van wegen, waarmee ze hun economische en politieke macht verder versterkten.

KEMMELWAAR: DE RODE REUZEN VAN DE KEMMELBERG

Scherf Kemmelwaar

Tussen de vondsten op de Kemmelberg springt het

bijzondere aardewerk "**Kemmelwaar**" eruit. Dit indrukwekkende aardewerk, met potten die wel een meter hoog zijn en een inhoud van meer dan 100 liter, is een toonbeeld van Keltisch vakmanschap. Met een leeg gewicht van soms wel 30 kilo waren deze robuuste potten niet alleen praktisch, maar ook verfijnd en gedetailleerd. De buitenkant werd zorgvuldig gladgestreken en versierd met geometrische patronen en groeven. De diepe rode kleur - "lie de vin" - roept associaties op met de wijnkraters die gebruikt werden in de Griekse en Etruskische wereld tijdens rituelen. Deze potten werden waarschijnlijk gebruikt voor de opslag van granen of vloeistoffen. Was Kemmelwaar ook meer dan een praktische voorraadpot? Archeologen vermoeden van wel. Ze speelden wellicht ook een rol in rituelen of als handelswaar.

EEN WIJD NETWERK

Kemmelwaar was namelijk geen lokaal geheim.

Fragmenten van dit aardewerk zijn tot wel 100 kilometer verderop gevonden, wat wijst op een **uitgebreid handelsnetwerk**. Vergelijkbaar aardewerk is bekend uit de Champagnestreek, maar daar was het kleiner, wat suggereert dat Kemmelwaar een bijzondere status had. Was het misschien een luxeproduct of een symbool van prestige? Wat we zeker weten, is dat de potten op de Kemmelberg zelf werden gemaakt. De vondst van misbaksels op de site wijst op lokale productie, wat de vraag oproept: wie maakte deze potten? Waren er gespecialiseerde ambachtslieden, of was de productie een collectieve activiteit, mogelijk zelfs met rituele betekenis?

MYSTERIE EN EEN KIJKVENSTER NAAR HET VERLEDEN

Hoewel er tot nu toe nog geen volledig profiel of intacte pot van het bijzondere "Kemmelwaar" is aangetroffen en er nog veel vragen onbeantwoord blijven, geven de vondsten op de Kemmelberg ons waardevolle **inzichten** in het leven van de Keltische samenleving. Ze bieden ons een boeiende kijk in de wereld van de Keltische elite, hun handel, rituelen en ambacht. De opgravingen maken duidelijk dat de Kemmelberg veel meer was dan een versterkt fort: het was een levendig centrum van economische en culturele activiteit.

Door de archeologische opgravingen en het verdere wetenschappelijke onderzoek krijgen we een dieper begrip van een beschaving die, ondanks haar oude oorsprong, nog steeds tot de verbeelding spreekt en ons blijft inspireren.

Voetnoot:

In 2018 ontving de gemeente Heuvelland de collectie Putman-Soenen (PuSo) en bewaart deze in Erfgoeddepot DEPOTYZE in Ieper. Op 15 januari werd ook de V.O.B.o.W. overgedragen aan de gemeente, waarmee de belangrijkste pre-Romeinse archeologische vondsten in hun regio van herkomst worden samengebracht. Een aantal bijzondere vondsten uit deze collecties is te zien in het Bezoekerscentrum in Kemmel, waar de prehistorie en ijzertijd nu vaste onderdelen zijn van het culturele en toeristische aanbod.

Bronnen: [The History Files: Kemmelberg](#) & [Canon van Vlaanderen](#)

Contactpersonen

- ◦ Joline Depaepe

-
- gsm. 0473 48 54 66
- joline.depaepe@co7.be